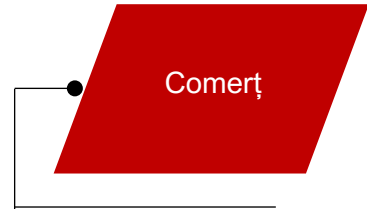

Informații economice și financiare

Buletin bilunar

1 octombrie 2024

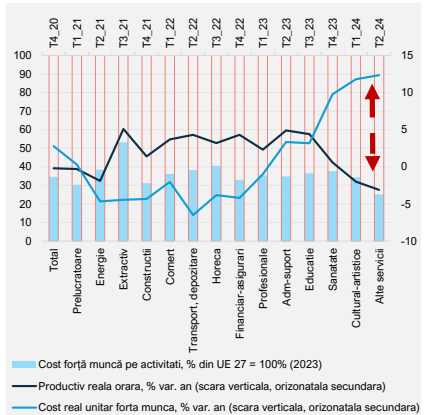
Costul forței de muncă, peste productivitate în prima jumătate a anului

Costul forței apasă din ce în ce mai mult pe productivitate

- Costul orar al forței de muncă în România a crescut de două ori mai repede decât cel din Uniunea Europeană în perioada 2012-2023, ajungând la 11 euro la finalul perioadei (34% din media UE în 2023 față de ~17% în 2012).
- Dincolo de o tendință normală de convergență, costul forței de muncă trebuie privit în relație cu productivitatea și cu costul unitar al forței de muncă (cât costă forța de muncă la 1 unitate de producție).
- Persistența creșterilor salariale robuste a majorat vizibil costul unitar al forței de muncă începând cu trimestrul al II-lea 2023, pentru ca în primele șase luni din 2024 acesta să-și amplifice semnificativ avansul, concomitent cu deteriorarea vizibilă a productivității muncii.
- Pierderile de productivitate dublate de creșterea costului unitar al forței de muncă pot genera presiuni asupra inflației, deficitului comercial și pot afecta fundamentele economice ale cursului de schimb.

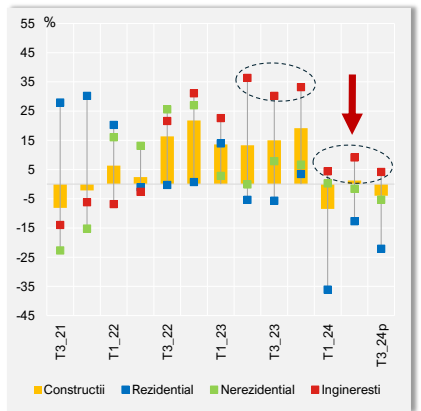
Costul forței de muncă, productivitatea și costul unitar real al forței de muncă

Construcții – semnal mai slab la începutul trimestrului al III-lea

- Construcțiile au debutat cu o scădere anuală de 2,5% în iulie, avansul de 5,2% al lucrărilor de infrastructură nefiind suficient pentru a compensa atât contractia severă a segmentului rezidențial (-23,6%), cât și pe cea a celui nerezidențial (-1,2%).
- Cumulat la nivelul primelor șapte luni din an, construcțiile și-au amplificat scăderea anuală la 2,7% (-2,5% în S1). Sentimentul managerilor care anticipează o creștere a producției la nivel de sector în trimestrul al III-lea pare optimist, doar cel cu privire la avansul prețurilor fiind mai realist.
- Costurile per total au accelerat în luna iulie față de luna anterioară până la peste 12%, inclusiv cele cu materialele (+10,5%), deși dăduseră anterior ceva semne de calmare a creșterii.
- Presiunea costurilor poate întârzia lansarea de noi proiecte în zona rezidențială. Este posibil să asistăm la o creștere a suprafețelor rezidențiale autorizate în mediul rural în trimestrul al IV-lea, în urma inundațiilor puternice care au afectat estul României.

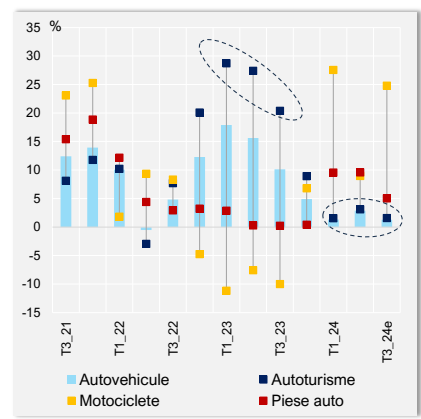
Construcții pe componente, % var. anuală reală

Comerțul auto – context nu prea favorabil în ciuda creșterii din iulie

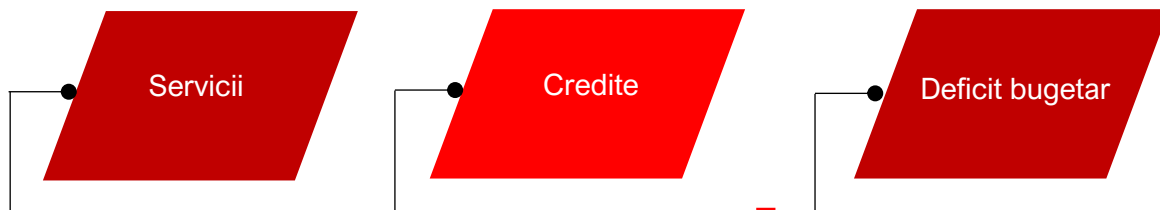
- După trei luni, vânzările de autovehicule au reintrat în teritoriu pozitiv în iulie la nivel anual (+6,6%), alăturându-se comerțului cu amănuntul care și el a avut un început bun în trimestrul al III-lea.
- Interesul crescut al cumpărătorilor pentru achiziția de motociclete a imprimat o creștere solidă a vânzărilor pe acest segment, cu 18% în primele șapte luni, față de doar 2,9% la autoturisme.
- Comerțul cu autoturisme a fost destul de ezitant în primele șapte luni, posibil în urma contractiei vânzărilor de mașini full electrice, fenomen care a fost observat și la nivel european.
- Costul net superior al autoturismelor electrice și reducerea la jumătate a primelor au afectat vânzările pe segmentul full electric, cumpărătorii orientându-se într-o anumită măsură spre mașinile hibrid, dar și piața second-hand. În aceste condiții, managerii din comerțul cu autovehicule și-au mai temperat așteptările privind cererea în ultimul trimestru din acest an,

Comerț cu autovehicule, % var anuală

Surse: Eurostat, INS, estimări Libra Cercetare piață

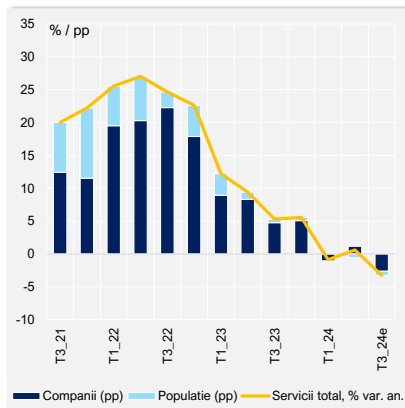
Sectorul serviciilor private pare să nu-și revină

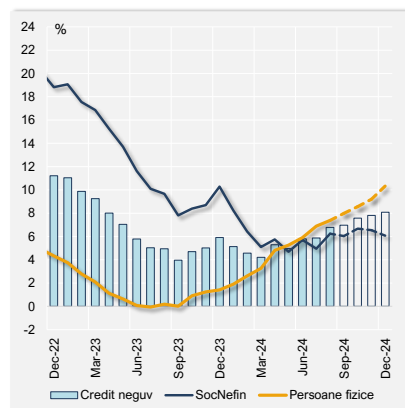
Servicii – debut cu stângul în trimestrul al III-lea

- Primele semnale transmise de producția de servicii în trimestrul al III-lea sunt de contracție atât pe segmentul celor prestate companiilor, cât și pe cel pentru populație. Agregat, acestea generează peste 28% la nivelul produsului intern brut.
- Serviciile pentru companii au scăzut anual cu aproape 7% în iulie, în timp ce cele adresate populației și-au amplificat declinul anual la peste 4%, variația anuală estimată pentru trimestrul al III-lea coborând la -3,3%, de la +0,6% în perioada aprilie-iunie.
- În cazul serviciilor pentru companii, verigile slabe în luna iulie au fost cele cu pondere mare, cum sunt "transporturile terestre", "servicii IT", "activități de consultanță & management", "telecomunicațiile" sau "servicii de arhitectură & inginerie".
- Pe segmentul serviciilor prestate populației, "hotelurile & restaurantele", precum și "serviciile turistice" au înregistrat avansuri lunare robuste în iulie, dar și în mai și iunie, conform așteptărilor managerilor. Cu toate acestea, ele nu au avut magnitudinea necesară ca la nivel anual să împingă aceste două activități în teritoriul pozitiv nici în iulie, și nici cumulativ în primele șapte luni.

Evoluția serviciilor prestate companiilor și populației, structură și dinamică anuală reală

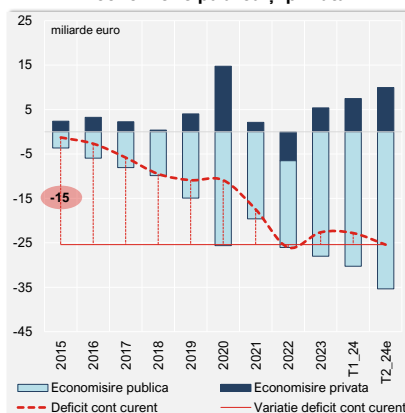

Evoluția creditului neguvernamental* și a principalelor sale componente, % var. an.

* Nu include creditul acordat IFN

Economisire publică și privată

* Cifrele la T1_24 și T2_24 sunt anualizate; formarea brută de capital fix în sectorul public este estimată la T2_24

Surse: INS, BNR, MFP estimări Libra Cercetare piață

Creditul neguvernamental a continuat să accelereze în august

- Finanțările acordate societăților nefinanciare au revenit în prim plan la nivel lunar în august cu o creștere pe sold de aproape 2 miliarde lei, susținerea venind în special din partea componentei pe termen mediu în lei.
- Creșterea pe sold a creditului pentru companii nefinanciare în august față de decembrie 2023 a reprezentat doar 45% din cea raportată anul trecut în aceeași perioadă de timp, pe fondul reducerii drastice a ritmului finanțărilor în euro.
- Creditul de consum în lei și-a amplificat avansul anual până la aproape 19% în august, iar estimările arată un potențial de creștere la peste 25% pe final de an. Încrederea în consum se menține la un nivel destul de bun în trimestrul al IV-lea, inclusiv pe segmentul bunurilor cu valoare mai mare.
- Creditul pentru locuințe în lei a continuat să accelereze foarte ușor în august până la +6,3% la nivel anual, prețurile în creștere ale locuințelor fiind un factor limitativ pentru finanțările ipotecare. Estimarea pentru decembrie 2024 indică o creștere de aproape 7%.

Rectificarea bugetară aduce o creștere semnificativă a deficitului în 2024

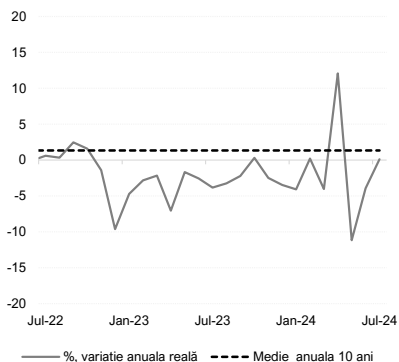
- În urma rectificării, deficitul bugetar a fost majorat de la 87 miliarde lei la aproape 123 miliarde lei, ceea ce corespunde unei cifre de 6,9% din PIB, față de la 4,9% din PIB în proiectul de buget inițial. Prognostice de creștere economică în 2024 a fost redusă la 2,8%, de la 3,4%, însă în valoare nominală PIB-ul a fost majorat, ceea ce a limitat creșterea deficitului în PIB.
- Investițiile totale prevăzute prin rectificare se ridică la peste 120 miliarde lei (-1,6 mld. lei, față de planul inițial), iar partea de finanțare a acestora din fonduri europene a fost redusă la 59% (de la 68%), ceea ce înseamnă o diminuare a intrărilor din această sursă în investiții de aproape 12 miliarde lei
- Execuția bugetară pe primele opt luni s-a încheiat cu un deficit de aproape 81 mld. lei (93% din deficitul planificat inițial), decalajul dintre venituri și cheltuieli fiind considerabil (+13,7% vs +22,5%).
- Investițiile publice s-au ridicat la 65 miliarde lei, în creștere cu aproape 41% față de perioada similară din 2023, însă atragerea de fonduri europene pentru susținerea acestora a scăzut cu aproape 3 miliarde lei.

Prognoze economice

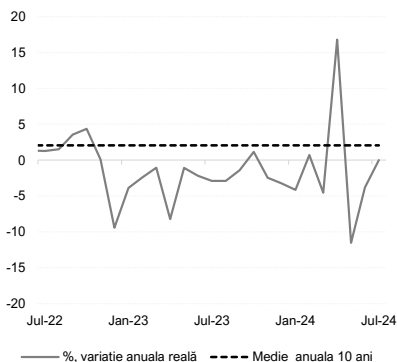
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024p	2025p
PIB, miliarde euro	206	224	220	242	284	325	353	377
PIB, % variație reală	6.0	3.9	-3.7	5.7	4.1	2.1	1.2	1.6
Consum gospodării, % variație reală	6.8	3.8	-3.9	7.5	5.8	2.9	4.5	2.5
Formare brută capital fix, % variație reală	-1.1	12.9	1.1	2.9	5.9	12.0	7.4	6.0
Vânzări cu amănuntul, % variație reală	5.6	7.1	2.3	10.1	4.4	1.9	7.0	3.0
Producție industrială, % variație reală	3.5	-2.3	-9.2	7.1	-1.8	-4.9	-1.0	0.0
Salariul mediu net lunar, lei	2,696	3,099	3,307	3,543	3,974	4,584	5,214	5,579
Rata șomajului, %	5.3	4.9	6.1	5.6	5.6	5.6	5.3	5.3
Inflație anuală, % final perioadă	3.3	4.0	2.1	8.2	16.4	6.6	4.6	4.5
Inflație medie anuală, %	4.6	3.8	2.7	5.1	13.7	10.5	5.6	4.2
Balanță comercială, % PIB	-7.3	-7.7	-8.3	-9.8	-12.0	-9.2	-9.7	-9.6
Balanță cont curent, % PIB	-4.6	-4.9	-4.9	-7.2	-9.2	-7.2	-8.2	-8.1
Investiții străine directe - flux, % PIB	2.6	2.3	1.4	3.7	3.5	2.0	1.6	1.6
Deficit bugetar, % PIB	-2.8	-4.3	-9.3	-7.2	-6.3	-6.6	-7.7	-6.9
Datorie publică, % PIB	34.4	35.1	46.7	48.5	47.5	48.8	52.2	55.4
RONEUR, decembrie	4.66	4.78	4.87	4.95	4.95	4.97	5.01	5.05
RONEUR, medie anuală	4.65	4.75	4.84	4.92	4.93	4.95	4.99	5.03
Dobanda cheie, decembrie, %	2.50	2.50	1.50	1.75	6.75	7.00	6.25	5.50
Dobanda cheie, medie anuală, %	2.3	2.5	1.9	1.3	4.1	7.0	6.7	5.9
ROBOR 3 luni, decembrie, %	3.0	3.2	2.0	3.0	7.6	6.2	5.4	5.1
ROBOR 3 luni, medie anuală, %	2.8	3.1	2.4	1.8	6.2	6.6	5.8	5.3
ROGB 5 ani, medie anuală, %	4.3	4.1	3.5	3.2	7.4	6.8	6.2	5.7
ROGB 10 ani, medie anuală, %	4.7	4.5	3.9	3.8	7.6	7.0	6.5	6.0

Economie reală - indicatori cu frecvență ridicată

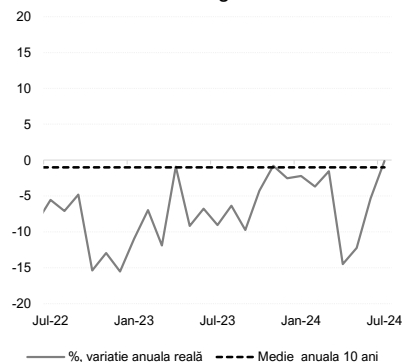
Productia industrială

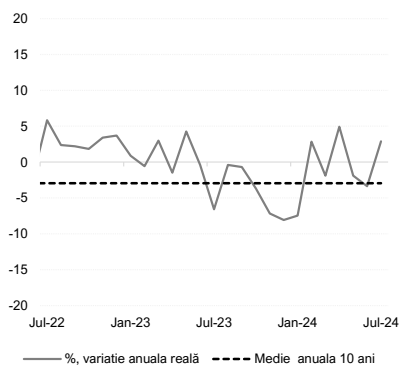
Prelucratoare

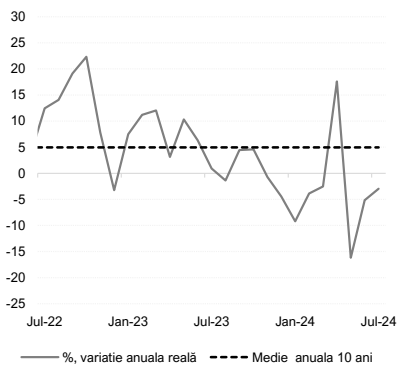
Energie

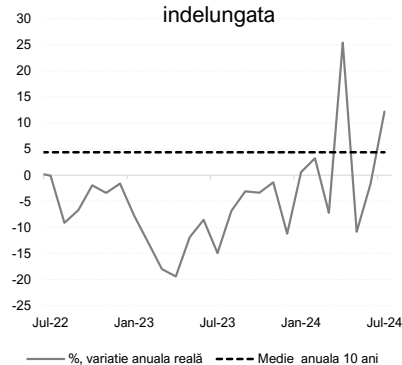
Extractiva

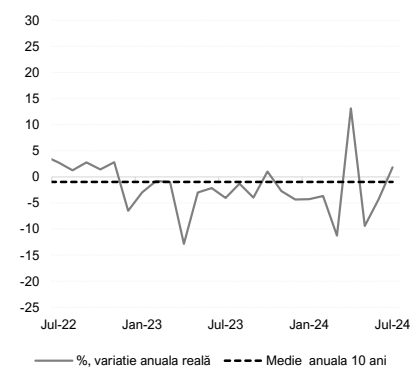
Productie bunuri capital

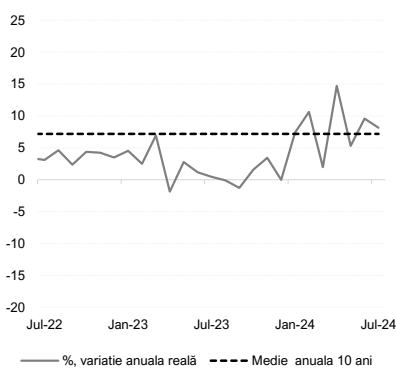
Productie bunuri folosinta îndelungata

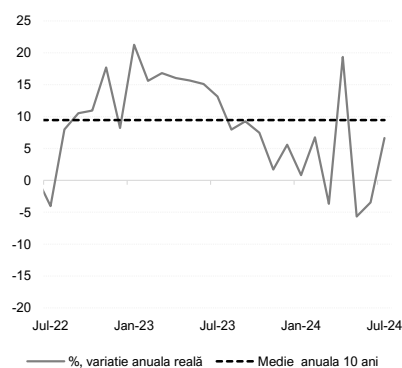
Productie bunuri uz curent

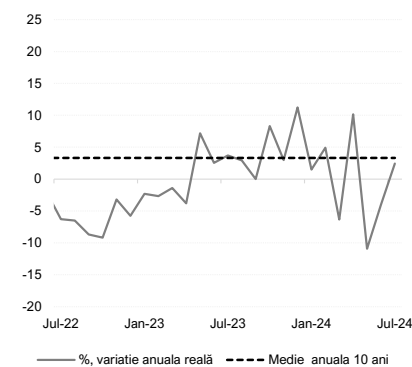
Comert cu amanuntul

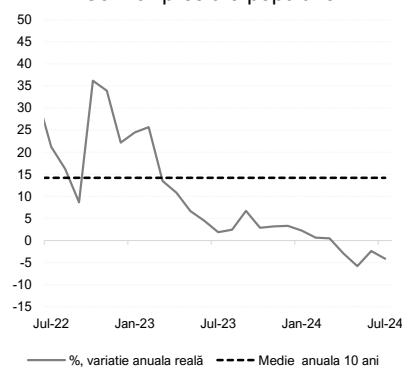
Comert autovehicule

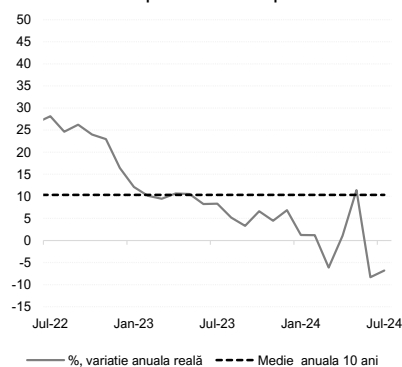
Comert cu ridicata

Servicii prestate populatiei

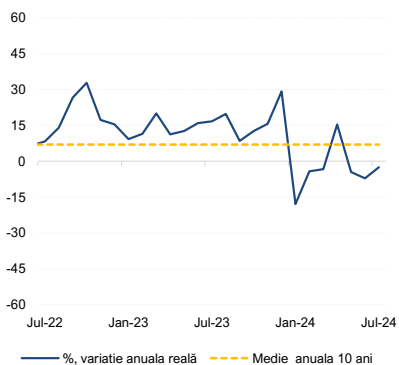

Servicii prestate intreprinderilor

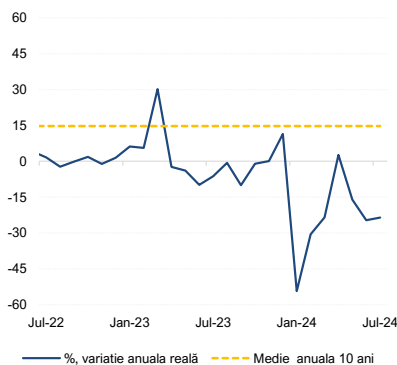

Sectorul construcțiilor

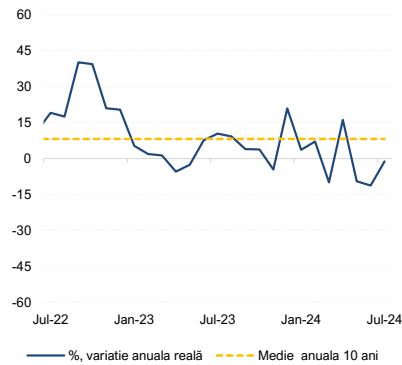
Construcții

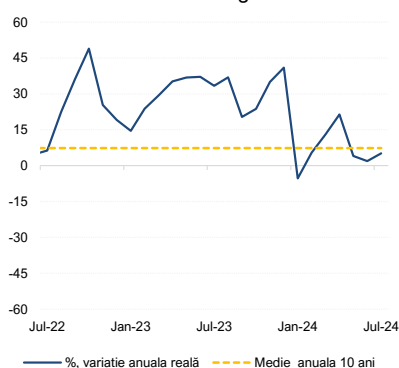
Cladiri rezidențiale

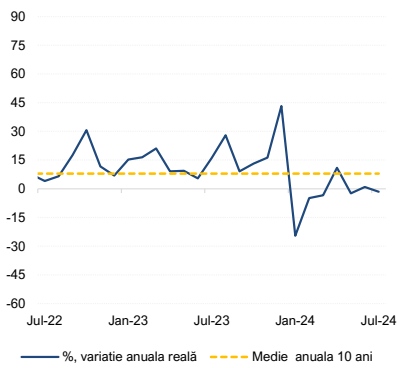
Cladiri nerezidențiale

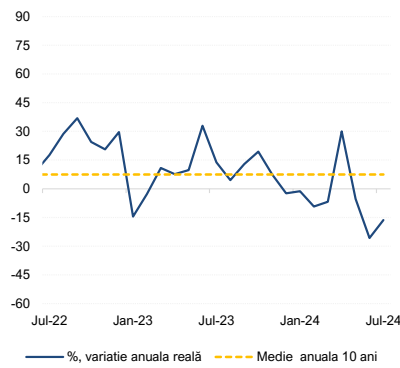
Construcții ingineresti

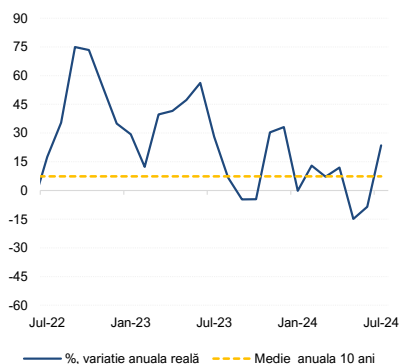
Construcții noi

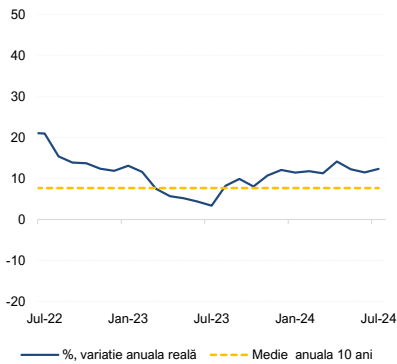
Reparații curente

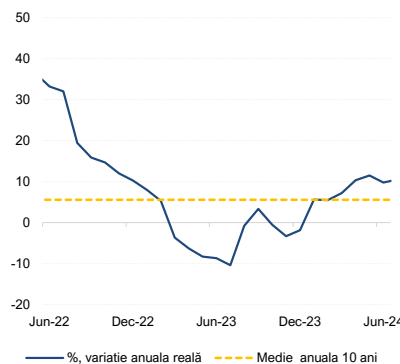
Reparații capitale

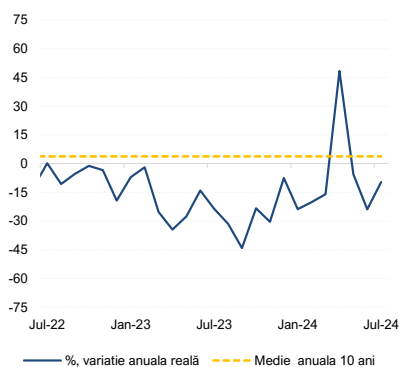
Indice cost construcții

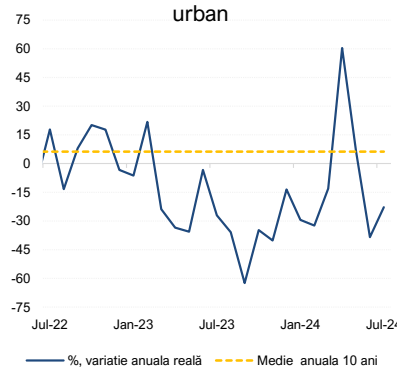
Indice cost materiale

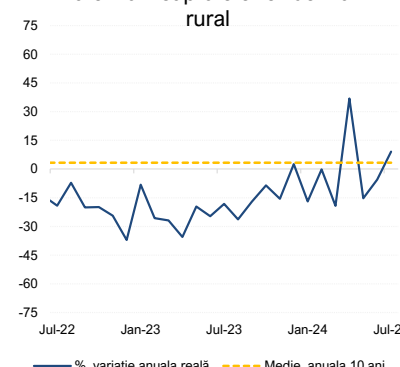
Autorizații suprafețe rezidențial

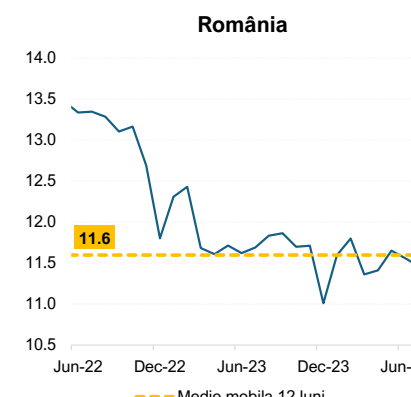
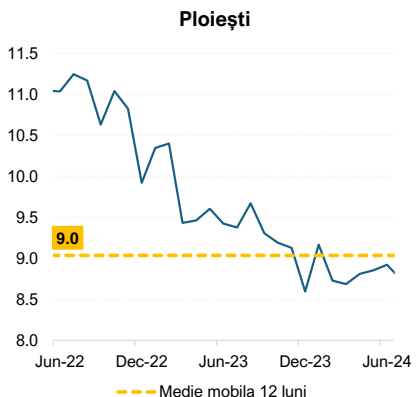
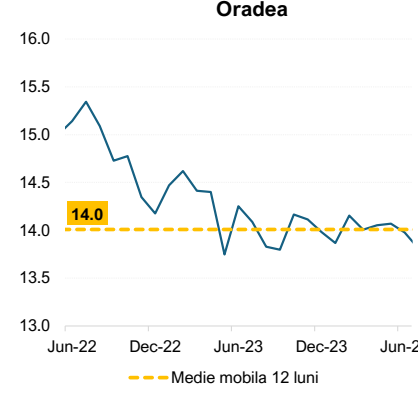
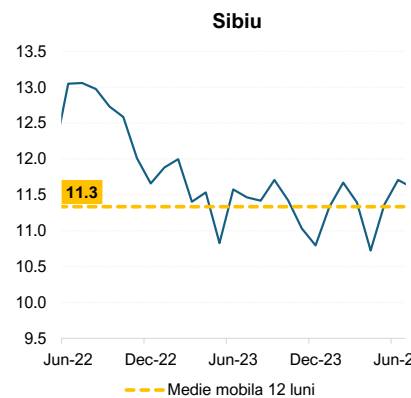
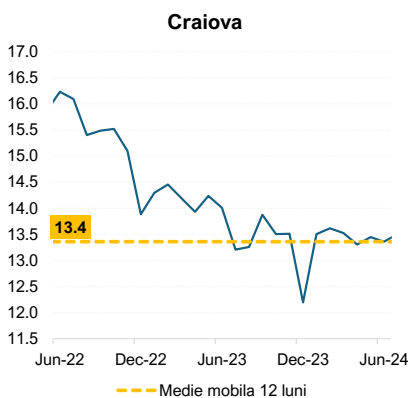
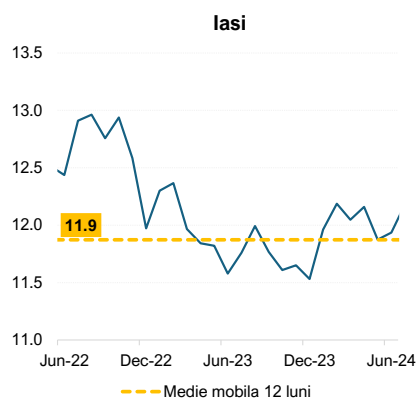
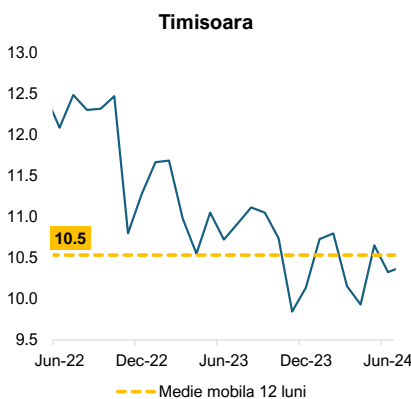
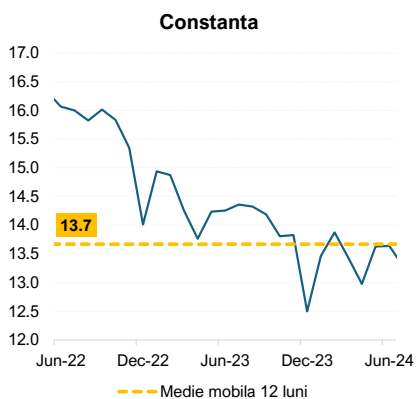
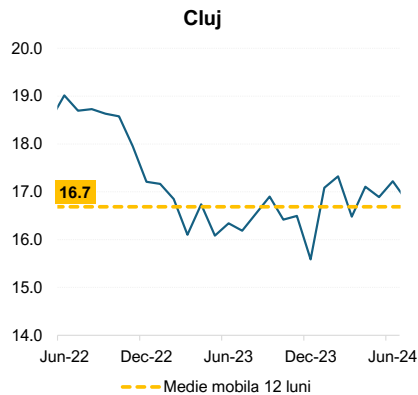
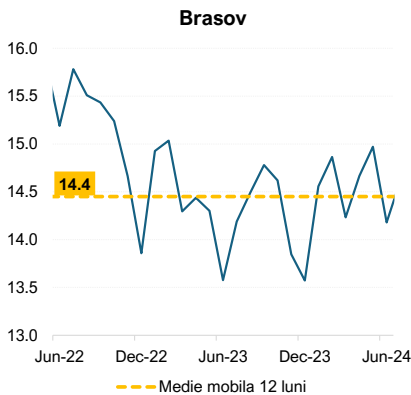
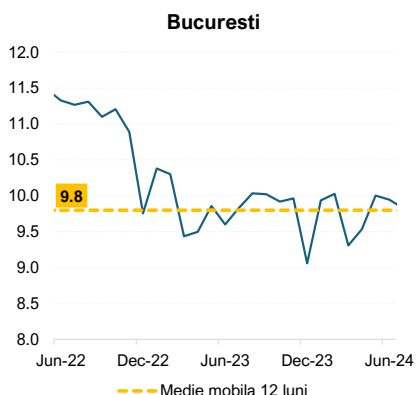
Autorizații suprafețe rezidențial urban

Autorizații suprafețe rezidențial rural

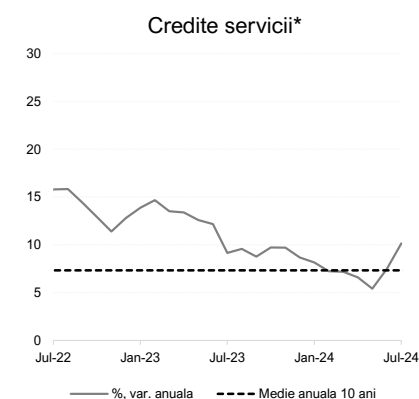
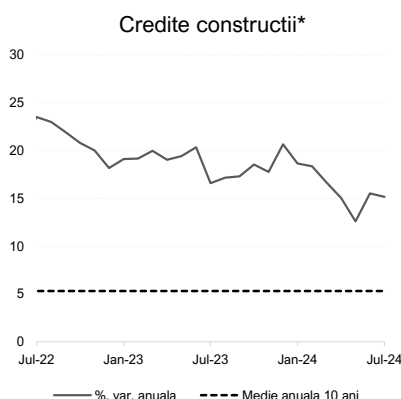
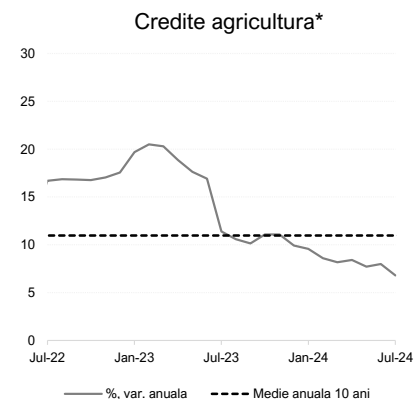
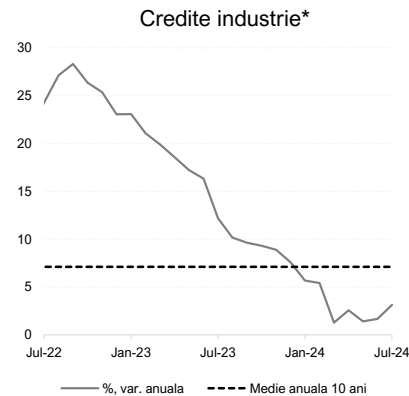
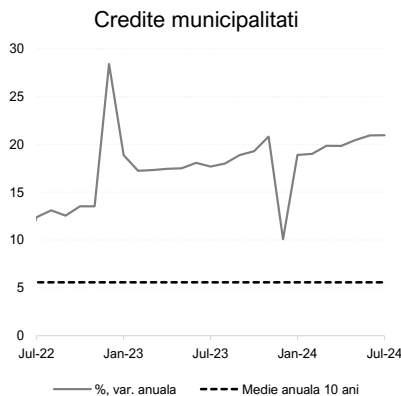
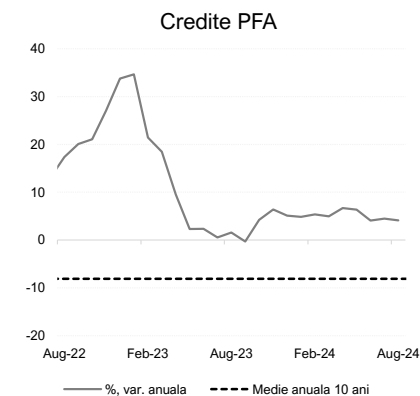
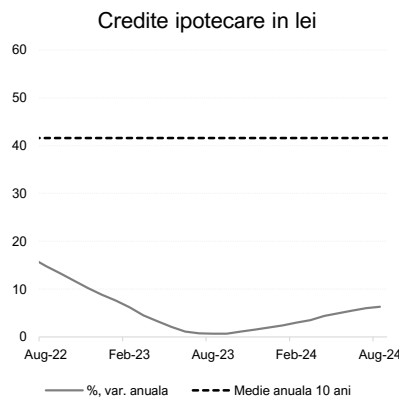
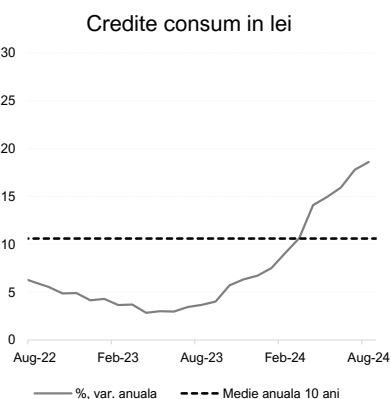
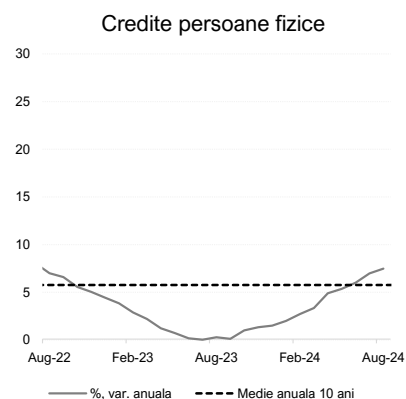
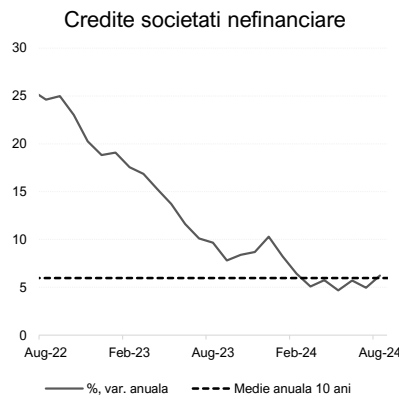
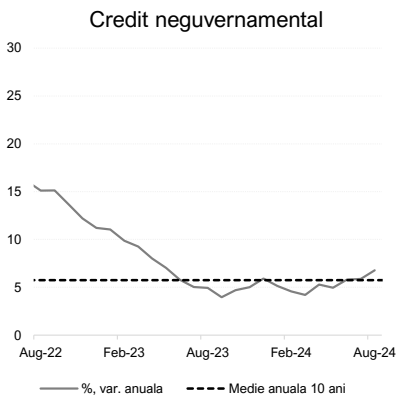
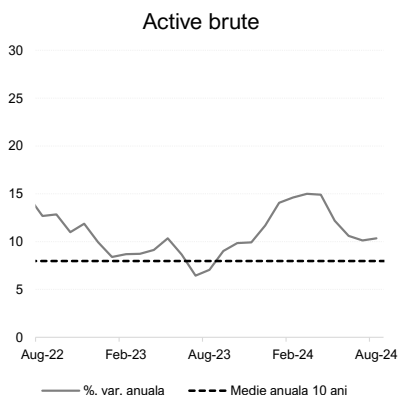
Raport preț apartament – salariu mediu net (număr ani)

Sursa: Imobiliare.ro, calcule Libra Cercetare piață

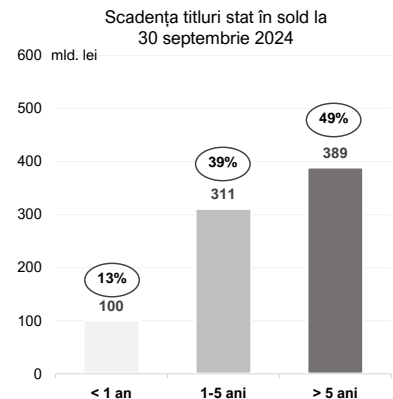
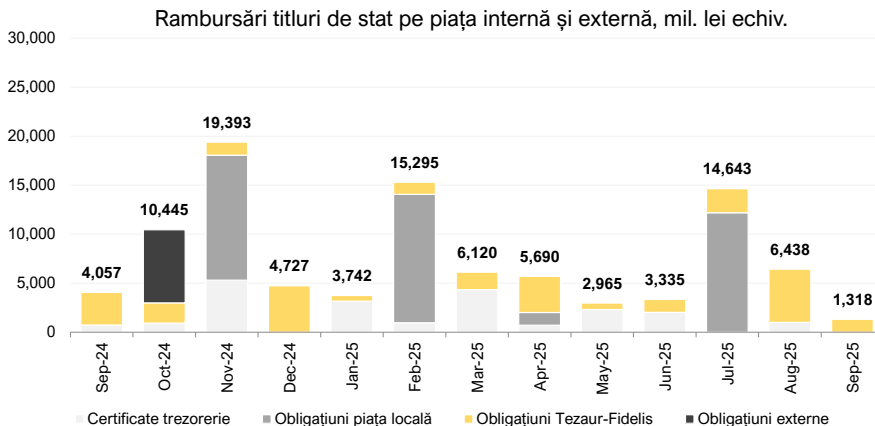
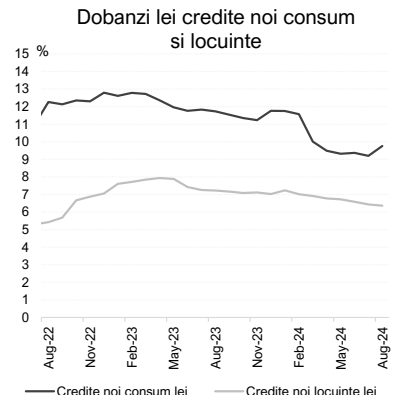
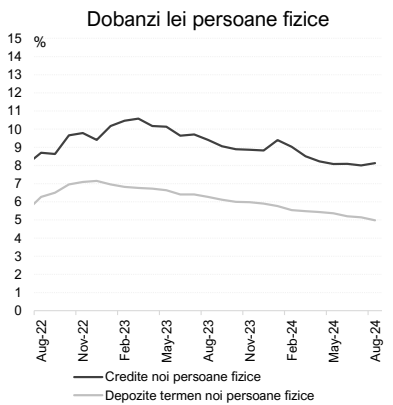
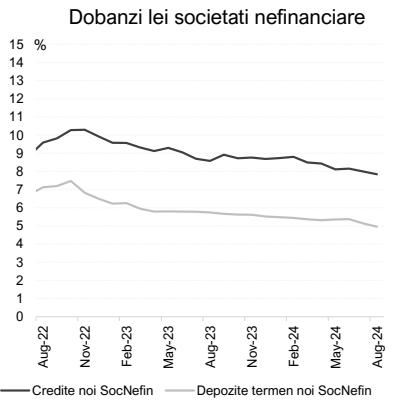
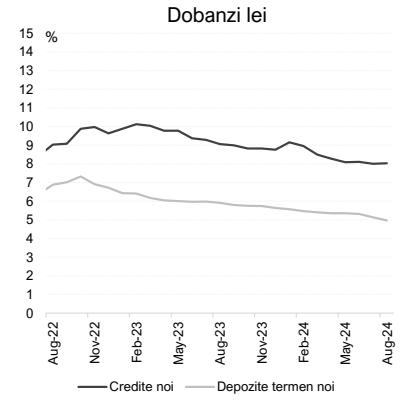
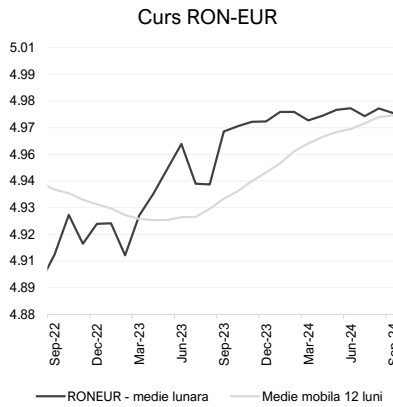
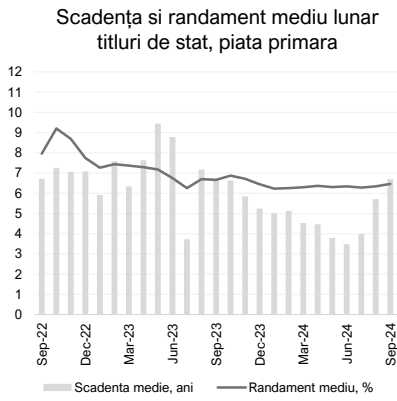
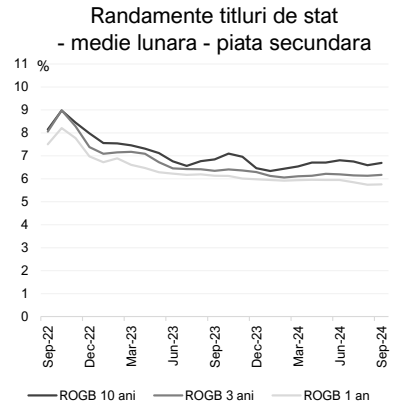
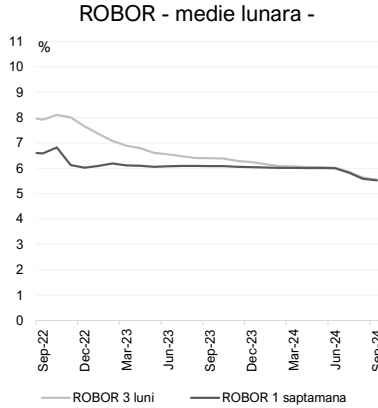
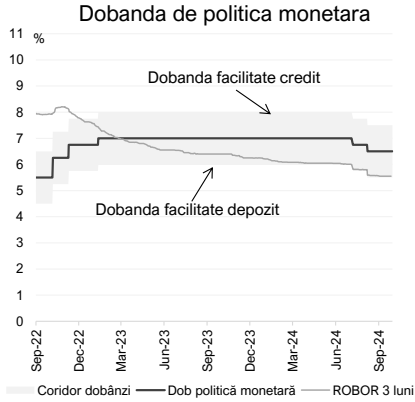
Notă: a fost luat în considerare un apartament cu o suprafață de 90 m² la prețul mediu de vânzare aferent fiecăruia din orașele de mai sus.

Evoluții active și credite acordate de bănci

* Se referă la expunerea față de un singur debitor, expunere egală sau mai mare de 20 000 lei. Suma acordată reprezintă creditul acordat sau angajamentul asumat conform contractului; creditele acordate sectorului public includ administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială.

Dobânzi, randamente, curs de schimb, titluri de stat

Libra Internet Bank

Calea Vitan 6-6A, Sector 3, București

Call Center: 021 2088088

www.librabank.ro

Departamentul Cercetare Piață și Macroeconomică

cercetarepiata@librabank.ro

Lucian Anghel – Director General Adjunct

Dumitru Dulgheru – șef departament

Avertisment:

Acest material are caracter pur informativ și NU reprezintă o recomandare pentru produse și investiții în instrumente financiare sau o ofertă pentru a contracta produse sau servicii de investiții financiare la care acest material poate face referire, Banca nu are nicio obligație sau responsabilitate privind oferirea către client a produselor prezentate în condițiile menționate în prezentul material. Orice referință la o cotație sau preț de ofertă din prezentul material în legătura cu un produs/serviciu are caracter pur orientativ și nu reprezintă cotația sau prețul de ofertă disponibil la momentul la care clientul va decide să cumpere/contracteze respectivul produs/serviciu. Informații detaliate privind termenii și condițiile concrete în care puteți beneficia de produsele și serviciile Libra Internet Bank sunt furnizate potențialilor investitori la momentul solicitării deschiderii de cont și în timp util înaintea momentului prestării de serviciilor solicitate. Investițiile în instrumente financiare sunt supuse unor riscuri cum ar fi, riscul general de piață, riscuri legate exclusiv de emitent precum poziția sa financiară sau rezultatele din operațiuni, riscul legat de fluctuația prețurilor pieței ce poate genera situații precum devierea prețului unor instrumente structurate comparativ cu activul suport, incertitudinea dividendelor, a randamentelor și/sau a profiturilor, fluctuația cursului de schimb. Vă informăm, de asemenea, că este posibil ca Banca, afiliații acesteia sau angajații acesteia să dețină în nume propriu produsele/instrumentele financiare la care se referă acest material, să efectueze tranzacții de vânzare, cumpărare sau orice alt tip de tranzacții cu aceste produse/instrumente financiare, să fie formator de piață pentru aceste produse/instrumente financiare, să ofere servicii de investment banking, creditare sau alte servicii în legătura cu emitenții menționați în cuprinsul prezentului material sau să fi intermediar oferte publice în legătura cu acești emitenți. Performanța anterioară a instrumentelor financiare nu reprezintă o garanție în ceea ce privește performanța lor viitoare. Nicio asigurare nu poate fi dată referitor la randamentul favorabil al portofoliului de instrumente financiare sau al unui emitent descris în prezentul raport. Există posibilitatea ca, datorită unor factori diverși, proiecțiile să nu fie atinse. Cauzele pot fi: volatilitatea nelimitată a pieței, volatilitatea sectorului, acțiuni ale corporațiilor, imposibilitatea accesului la informații complete și precise și/sau faptul că alte surse se dovedesc a fi incorecte. Nici Libra Internet Bank și nici directorii, colaboratorii sau angajații săi nu sunt responsabili pentru pierderi sau daune ce ar putea rezulta din utilizarea acestui document, a conținutului acestuia sau într-un alt mod. Includerea unor linkuri ale website-urilor entităților menționate în prezentul document, nu implică faptul că Libra Internet Bank aprobă, recomandă sau girează acele locații web și nici informațiile accesibile de la respectivele pagini web. Libra Internet Bank nu își asumă nicio responsabilitate pentru conținutul acestor site-uri sau în legătură cu informațiile disponibile în aceste locații și nici în ceea ce privește consecințele utilizării acestora. Acest material se adresează în exclusivitate destinatarilor, Acesta nu poate fi reprodus, retransmis, sau publicat, în întregime sau în parte, pentru niciun scop fără acordul scris al Libra Internet Bank. Prin primirea prezentului document, destinatarul este de acord cu mențiunile specificate mai sus.